

49
96

Warszawa, dnia 19 maja 1979 r.

T A J N E

Dalsze inicjatywy elementów antysocjalistycznych w związku z wizytą
papieża w Polsce

- 8.04.br. na spotkaniu członków ROPCziO w Łodzi z udziałem przedstawicieli Łodzi, Warszawy, Wrocławia, Gdańska, Szczecina i Krakowa podjęto decyzję, że propozycje dot. uczczenia przyjazdu papieża - opracuje środowisko gdańskie i wrocławskie.
- ✓ - 11.04.br. na spotkaniu 18 przedstawicieli łódzkich grup antysocjalistycznych z A. Macierewiczem - Macierewicz poddał pod dyskusję projekt rozkolportowania w czerwcu br. /podczas wizyty papieża/ ulotek zawierających program "opozycji". Powinien on obejmować: reorganizację związków zawodowych, wprowadzenie 5-przymiotnikowego prawa wyborczego, zniesienie stanowisk nomenklaturowych, sprawę chłopską oraz ogłoszenie powszechnej amnestii.
- ✓ - Na spotkaniu gdańskiego środowiska antysocjalistycznego z Macierewiczem, w/w zaproponował zebranym, aby przyjazd do Polski papieża wykorzystać do szerokiej akcji kolportażu nielegalnych wydawnictw, tj. zamieszczenia w tych wydawnictwach ciekawszych fragmentów kazań papieża i umieszczanie między nimi oświadczeń określających stanowisko KSS-KOR, ROPCziO i innych ugrupowań.
- ✓ - Łódzkie środowisko ROPCziO opracowało projekt odezwy datowany 23.04. br. i zaakceptowany przez tamt. działaczy na posiedzeniu w dn. 17-18.04. 1979 r. w związku z przyjazdem papieża. W odezwie podnoszone są m.in. sprawy: wolności zrzeszania się; wolności słowa; zniesienia cenzury; dostępu do wydawnictw, radia i telewizji dla wszystkich obywateli; budowy świątyń; zwrócenie "zagrabionej" instytucji charytatywno-kościelnej "Caritas"; ogólnej sprawiedliwości wymierzanej przez niezawisłe sądy. Autorzy domagają się przestrzegania praworządności, zaprzestania represji i prześladowań z powodów religijnych i politycznych. W zakończeniu stwierdza się, iż pobyt papieża w Polsce przyczyni się do przywrócenia przez władze PRL publiczno-prawnego statusu kościoła.
- L. Bądkowski proponował B. Borusewiczowi pomoc kurii w Gdańsku-Oliwie w działalności wydawniczej zorganizowanych elementów antysocjalistycznych. Prosił przy tym Borusewicza, aby pisma w tej sprawie kierował na adres kurii i nie powoływał się, że czyni to za jego radą.

- W kręgu Woroszylskiego i osób związanych z "Zapiselem" notuje się duże zainteresowanie wizytą papieża w Polsce. T.Boğucka poinformowała Woroszylskiego, że ma być zorganizowana jakaś delegacja do papieża podczas jego pobytu w Polsce. Ma się w tej sprawie porozumieć z T.Mazowieckim i ustalić bliższe szczegóły. Z wypowiedzi K.Orłosa i Woroszylskiego wynika, że J.Bocheński planuje dostarczyć papieżowi zbiór "Zapisu". Zastanawiano się czy jest możliwe, aby papież chciał się spotkać w większym gronie z grupą polskiej opozycji.
- ✓ - 24.04.br. A.Pietkiewicz zbierał w Kaliszu podpisy pod odezwą ROPCziO, związaną z przyjazdem papieża. Odewa - według w/w - opracowana została 22 bm. w Warszawie przez 5-osobowy zespół, w skład którego wchodził m.in.: Pietkiewicz, Gołębiewski i Krawczyk. Wg Pietkiewicza, centralny aktyw ROPCziO zamierza spotkać się z papieżem w dwóch grupach w Warszawie i Częstochowie. /002778/78/
- 24 i 25.04. Kuroń przekazał Smolarowi do Paryża informację od Woźniakowskiej z Krakowa, dot. odprawy dyrektorów szkół średnich z rzeszowskiego, na której władze szkolnictwa zakazały uczestnictwa nauczycieli i uczniów w powitaniu papieża. Ponadto przekazał tekst deklaracji "Komitetu" zbierania podpisów ludzi pracy walczących o przywrócenie pozwolenia Episkopatowi polskiemu na transmisję wygłaszanych kazań i odprawianych mszy w Radiu i TV.
- 20.04.br. z Michnikiem przeprowadził rozmowę Leon Szulczyński z Hamburga, który prosił o napisanie artykułu dla "Der Spiegel" nt. "Polska, do której przyjeżdża papież". Artykuł ma zawierać możliwie dużo faktów i informacji charakteryzujących sytuację gospodarczą i polityczną kraju. Uzgodniono, iż tekst artykułu zostanie przekazany telefonicznie w terminie do 21 maja br.
- 27.04.br. w mieszkaniu J.Sreniowskiego na spotkaniu członków nieformalnych grup z terenu Łodzi, gdzie omawiano utworzenie Komisji Porozumiewawczej KOR - ROPCziO - ZINO, dyskutowano m.in. sprawę dot. przyjazdu papieża. Sugerowano przeprowadzenie masowej akcji ulotkowej. W treści ulotek ma być zawarty program działania środowisk opozycyjnych. Natomiast w liście do najwyższych władz państwowych, Komitetu d/s Radia i TV, prymasa i biskupów diecezji zawarte są m.in. postulaty:
  - wyczerpującej informacji z przebiegu wizyty,
  - niczym nieograniczone uczestnictwo w uroczystościach.

List ma być podpisany przez szerokie rzesze społeczeństwa. /001024/76/.

- 81
98
- 27.04.br. W. Ziemiński zwierzył się zaufanej osobie, że aktualnie opracowuje tekst petycji w związku z przyjazdem papieża. Żalił się, iż sprawia mu to duży kłopot, gdyż chciałby, ażeby zawierała ona treści, które wywarłyby duże wrażenie na papieżu, a jednocześnie przyczyniły się do "demokratyzacji życia w kraju".
  - ✓ - Dariusz Kupiecki stwierdził, że w dniu 2.06.br. w czasie mszy na placu Zwycięstwa odprawianej przez papieża, będą kolportowane w tłumie ulotki, prawdopodobnie m. in. dot. działalności KSS-KOR /. Wg Kupieckiego ogromna ilość ludzi obecnych na placu zapewnić ma całkowite bezpieczeństwo i uniemożliwi działania MO.
  - 8.05.br. w mieszkaniu A. Steinsbergowej, na kolejnym posiedzeniu komisji redakcyjnej KSS-KOR, odczytano zredagowany ponownie tekst dokumentu dot. sytuacji ekonomicznej kraju i zamierzeń "opozycji". Po uwzględnieniu zgłoszonych poprawek, Kuroń zgłosił wniosek w sprawie T. Michałaka, opracowany wspólnie z I. Romaszewską, zaproponował opublikować go dopiero po dokładnym wyjaśnieniu tej sprawy. Poinformował jednocześnie zebranych, iż otrzymuje sygnały o prawdopodobnym zakazie ^{ma}transmitowania przez telewizję przebiegu wizyty papieża. Po potwierdzeniu - wystąpić z żądaniem przeprowadzenia transmisji.
  - ✓ - 9.05.br. w mieszkaniu L. Moczulskiego odbyło się zebranie rady rzeczników. Omówiono projekt tekstu oświadczenia dot. przyjazdu papieża. Wg wypowiedzi Moczulskiego /po uwzględnieniu poprawek/ - oświadczenie ma być wydrukowane w nakładzie 5-8 tys. egz., format A-5, aby mogło być wykorzystane jako ulotki.
  - ✓ - Były działacz prawicy ruchu ludowego, J. Marcinkowski z Krakowa, nawiązał stały kontakt z kurią krakowską, gdzie uzgadnia sprawy organizacyjne powitania papieża przez osoby reprezentujące środowisko prawicy ludowej. Z jego inicjatywy organizuje się specjalny komitet do powitania papieża w Wadowicach i Kalwarii. W skład komitetu weszli m. in. b. działacze PSL: J. Turała, W. Dusza, Wł. Bałys, S. Turek i S. Skrzyński. Przewodniczącym ma zostać Józef Turała, który zna osobiście papieża. Pod koniec kwietnia miało odbyć się pierwsze spotkanie i omawiane wstępne założenia powitania papieża.
  - W. Ziemiński wystosował pismo do "Interpressu" z prośbą o akredytację w związku z przyjazdem papieża. W piśmie występuje jako przedstawiciel "Opinii" i "Rzeczypospolitej". W przypadku odmowy zamierza szukać pomocy w Episkopacie.

- 82
76
79
- 30.04.br. Zb. Sekulski z NN mężczyzną rozważali kwestię wysłania listu do władz w związku z przyjazdem papieża, dot. niecenzurowanej transmisji z przebiegu wizyty oraz zbierania podpisów / powielenia listu w dużych ilościach i zbierania podpisów pod kościołami.
  - L. Moczulski wystąpił z inicjatywą zwołania w dniu 20.05.br. tzw. forum wolnego słowa z udziałem przedstawicieli 25 nielegalnych wydawnictw. Opracował on tekst zaproszenia w imieniu redakcji "Droga". Jednym z głównych tematów miały być kwestie związane z przyjazdem papieża do Polski. Kuroń i Blumsztajn ocenili tę inicjatywę negatywnie.
  - ✓ - E. Smolar sugerował A. Michnikowi, by KSS-KOR opracował w języku angielskim i francuskim tekst dla dziennikarzy "dobrze opracowany, sprawdzony i przetłumaczony, przedstawiający aktualną sytuację". Dokument winien zawierać głosy przedstawicieli kleru /np. ks. Zieji, czy o. Salija/, które podniosłyby problem cenzurowania katolickich środków masowego przekazu. Smolar sygnalizował przyjazd ok. 3.000 dziennikarzy, z których wielu będzie się kontaktowało z przedstawicielami ugrupowań dysydenckich. Michnik natomiast prosił Smolara, by wykorzystał tę okazję do przekazania mu wydawnictw literackich.
  - ✓ - J. Kuroń, A. Michnik, J.J. Lipski i NN Stanisław omawiali sprawę tekstu dokumentu do papieża, który byłby podpisany przez KSS-KOR, ROPCziO, KSCh, SKS-y, WZZ oraz redakcje nielegalnych pism. Kuroń rozważał, czy dla KSS-KOR kalkuluje się podpisywać teksty z innymi grupami. Sądzi, iż byłoby to demonstracją jednomyslności całej opozycji w niektórych sprawach, zwłaszcza z redakcją "Opinii".
  - ✓ - M. Skuza wraz z L. Moczulskim miał przygotować matrycę plakatu związanego z wizytą papieża, zawierającą herb papieski, wizerunek Matki Boskiej, herb Krakowa i wizerunek orła w koronie. W części środkowej hasło: "Żądamy wolności dla Kościoła". Matryca ma być powielona przez Moczulskiego metodą fotograficzną.
  - 6 maja br. A. Czuma przekazał A. Jachowiczowi w Oslo tekst oświadczenia ROPCziO w związku z przyjazdem papieża - podpisany przez 50 osób.
  - A. Hall zredagował na zlecenie Rady Rzeczników ROPCziO oświadczenie, które ma być wręczone papieżowi w czasie wizyty. Tekst oświadczenia przedyskutowało i zatwierdziło gdańskie środowisko ROPCziO. Pod tekstem mają być zbierane podpisy obywateli wierzących i niewierzących.

- 7.05.br. w mieszkaniu J. Sreniowskiego odbyło się trzecie spotkanie przedstawicieli KSS-KOR i R OPCzIO z udziałem 25 osób. Rozpatrywano list do Rządu PRL w sprawie przyjazdu papieża. Zbierane są podpisy. Sugerowano zbieranie podpisów w miejscach publicznych, m.in. przed kościołami.
- Kuroń zapowiedział, że w ostatnim tygodniu przed wizytą papieża zorganizuje dyżury osób znających obce języki, gdyż jest przekonany o masowym zainteresowaniu korespondentów zagranicznych tym problemem i koniecznością udzielania wywiadów.
- Moczulski zamierza nawiązać kontakt za pośrednictwem M. Barańskiego - z rzecznikiem prasowym Episkopatu Orszulikiem, celem zapewnienia dopływu informacji nt. przygotowań i przebiegu wizyty papieża.
- ✓ - W związku z przyjazdem papieża J. Kuroń organizuje w swoim mieszkaniu począwszy od 25.05.br. w godz. 10.00 - 21.00 dyżury osób znających obce języki. Wstępnie wytypowano następujące osoby: E. Jasińska, M. Łukasiewicz, Jerzy Strzelecki, Ryszard Rowiczny, Tomasz Chlebowski, W. Ostrowski, Maryna Ochab, A. Zozula, R. Rubinsztajn, M. Piotrowska, A. Michnik.
- ✓ - 11.05.1979 r. J. Kuroń udzielił NN dziennikarzowi wywiadu odnośnie pobytu papieża. Stwierdził, że "KOR wyda z tej okazji list do papieża i apel do władz". Zdaniem Kurońa wraz z tymi dokumentami powinien ukazać się apel skierowany do społeczeństwa, w którym należy domagać się ogłoszenia amnestii dla więźniów z okazji przyjazdu papieża. Ponadto Kuroń wspólnie z A. Kowalską przygotowują się do napisania artykułu o wizycie papieża.
- 15.05.br. A. Kowalska przekazała A. Smolarowi do Paryża oświadczenie KSS-KOR dot. pobytu papieża. W oświadczeniu stwierdza się, że obowiązujące karty wstępu upoważniające do uczestnictwa w nabożeństwach, spotkaniach i na trasach przejazdu papieża "rozprowadzane przez socjalistyczne związki młodzieży, organizacje partyjne, MO i SB" wzbudzają zrozumiałe oburzenie moralne, gdyż wszyscy mają prawo uczestnictwa w uroczystościach związanych z pielgrzymką papieża. Domagają się w nim udostępnienia społeczeństwu "pełnej i niecenzurowanej transmisji TV w programie ogólnopolskim".

- 9.05.br. do Switonia przybył L.Dorn w celu zebrania informacji o nastrojach społecznych Śląska przed wizytą papieża. Switoń stwierdził, że ma utrudnione zadanie, gdyż kler tamt. diecezji łącznie z bpem Bednorzem jest nieprzychylnie ustosunkowany do jego osoby. Switoń tendencyjnie przedstawił Dornowi przebieg zajścia w Tychach w związku z rozbraniem krzyża. 10.05.br. wspólnie udali się do kurii biskupiej, gdzie przebywali ok. 30 min. Obaj po wyjściu zostali zatrzymani. U Dorna zakwestionowano kopię maszynową dokumentu zawierającego postulaty reform społecznych i gospodarczych w PRL oraz luźne notatki dot. zajścia w Tychach.
- Uzyskano informację, że wg opinii wrocławskiego środowiska litewskiego, papież ma przybyć do Wrocławia i odprawić nabożeństwo na stadionie Olimpijskim. W związku z tą pogłoską wrocławskie środowisko rozważa, że "bardzo dobrze byłoby, aby litewska delegacja pozdrowiła papieża i należy w tym kierunku już działać".
- Parchimowicz, w związku ze skreśleniem go z listy studentów, zamierza zainspirować ogólnopolską akcję petycyjną ROPCziO. Dokument ten - po zabranii podpisów - miały być wręczone papieżowi.
- Wg wypowiedzi H.Wujca - sprawa sporządzania haseł KSS-KOR w związku z przyjazdem papieża - jest nieaktualna. Kierownictwo KOR nie zaakceptowało tej propozycji. Wg wypowiedzi Wujca, papież będąc w Warszawie, ma przyjąć m.in. delegację wyższych uczelni, w tym studentów UW i Politechniki Warszawskiej. W związku z tym przedstawiciele KSS-KOR czynić będą starania, aby razem z delegacją studencką dostał się do papieża choć jeden członek kierownictwa KSS-KOR. Bezpośredni kontakt z papieżem miałyby duże znaczenie w dalszej działalności KOR i podniosłby jego rangę w oczach społeczeństwa. Ponadto władze PRL - wg niego - zmuszone będą bardziej się liczyć z działalnością tej organizacji.
- 15.05.br. J.Kuroń udzielił wywiadu Danielowi Simonsowi /dziennikarzowi USA/ stwierdzając m.in., że zadaniem korespondentów zachodnich winno być informowanie swoich społeczeństw o sytuacji w Polsce, o "ruchu oporu", aby miały jak największą wiedzę o aresztowaniach przedstawicieli opozycji w Polsce - naciskać na swoje władze, aby stosowały sankcje ekonomiczne.
- 17 bm. o godz. 8.00 K.Switoń rozpoczął głodówkę w Bazylice Matki Boskiej Piekarskiej w Piekarach Śląskich. Jego syn Jan - przekazał J.Kurońowi, L.Moczulskiemu i J.Zapolnikowi tekst oświadczenia, w którym K.Switoń stwierdza, że rozpoczyna głodówkę na znak protestu przeciw - niedopuszczeniu do wiernych Śląska i Zagłębia Jana Pawła II. Switoń apeluje o wysłanie przedstawicieli zakładów pracy i parafii do władz z żądaniem wyrażenia zgody na wizytę papieża w Piekarach Śląskich. Jeśli to nie pomoże, wzywa do strajku.

- 85
43
82
- J. Kuroń nawiązując do wizyty papieża w Polsce wyraził oburzenie z zamiaru kolportażu przez ROPCziO ulotek i innych nielegalnych wydawnictw. Według jego opinii w okresie wizyty papieża należy "zachować spokój i powagę". Kuroń stwierdził, że KSS-KOR zamierza "wyjść z pewną akcją" bezpośrednio przed wizytą.
  - ✓ - 16.05.br. L. Moczulski /ROPCziO/ spotkał się z działaczem KIK A. Szomańskim /zatr. przy pracach zleconych w red. "Stolica"/, który przygotował do kolportażu 500 egz. ulotek opatrzonych symbolem Polski Walczącej - Kotwicą, nawiązujących w treści do wizyty papieża i apelujących o wysuwanie żądań oraz respektowanie praw obywatelskich. Ulotki mają być kolportowane 2 czerwca br. na terenie warszawskich kościołów. Ponadto Szomański przygotowuje chorągiewki z wizerunkiem orła w koronie i herbu papieskiego.
  - ✓ - KSS-KOR ma zamiar śledzić kłopoty organizacyjne i aprowizacyjne podczas wizyty papieża, co przeanalizuje i wykorzystać ma w swojej działalności propagandowej. Liczą na to, iż po wizycie papieża KOR będzie mógł bardziej otwarcie działać mając za sobą poparcie autorytetu papieża.
  - 18 bm. w Warszawie odbyło się zebranie KSS-KOR, na którym m.in. przedyskutowano treść pisma do papieża i apelu w sprawie amnestii w związku z wizytą papieża.